

Statnett SF
Postboks 5192 Majorstua
0302 Oslo

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att: Trygve Bersås

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 31.03.2011

Vår ref.: 2011/428

Deres ref.:

Saksbehandler: Ling Yuan Hem, telefon: 22573603

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 og varsel om tvangsmulkt for Statnetts reservekraftverk på Tjeldbergodden

---

Klif kontrollerer og godkjenner de kvotepliktige virksomhetenes rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. Statnetts reservekraftverk på Tjeldbergodden har i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 931 tonn CO₂.

Virksomheten har levert en mangelfull rapport for 2010. Klif varsler derfor at vi vil vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt på kr. 40 000,- dersom Statnett ikke har oversendt oss følgende i forbindelse med neste års rapportering med frist 1. mars 2012:

- **usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1 for 2011 relatert til faktisk forbrukte mengder naturgass og måleutstyret**
- **usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1 for 2011 relatert til faktisk forbrukte mengder naturgass og måleutstyret benyttet i rapporteringsåret**
- **redegjørelse for eller dokumentasjon på hvordan aktivitetsdata er fremkommet**
- **redegjørelse for eller dokumentasjon på hvordan utslippsfaktor for kildestrøm 1 er fremkommet**
- **resultater fra årlige sammenligningsanalyser av online GC**

Klif tar for øvrig de oppdaterte usikkerhetsberegningene som ble ettersendt for 2009-rapporten til etterretning, og vurderer at disse er gjort på en tilfredsstillende måte.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

---

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 28. februar 2011. Vi viser også til oppfølgingskrav i vårt vedtak av 26. mars 2010 om godkjenning av kvotepliktige utslipp i 2009 fra virksomheten, og til virksomhetens svar på dette datert 20. juli 2010.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 14. februar 2008, sist endret 25. januar 2010. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Statnett sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 28. februar 2011 som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Statnett er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14. februar 2008, sist endret 25. januar 2010.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Følgende kildestrømmer er oppgitt i bedriftens tillatelse:

Kildestrømnr	Kildestrøm
1	Naturgass
2	Diesel (Ved eventuell gjennomføring av test med biobrensel)
3	Naturgass (Tomgangskjøring)

Bedriften har i utslippsrapporten opplyst at det ble utført to testkjøringer (februar og mai) med el-kraft-produksjon i 2010. Gassforbruket i disse testperiodene er rapportert som kildestrøm 1. Alt øvrig gassuttak i løpet av året utgjør kildestrøm 3 (tomgangskjøring).

Bedriften har ikke hatt utslipp fra kildestrøm 2 i 2010.

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 2 og 3 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra disse kildestrømmene til sammen er mindre enn eller lik 1000 tonn. Utslippene fra kildestrøm 3 utgjør i 2010 104,6 tonn.

Det rapporterte utslippet fra kildestrømmene 2 og 3 fremgår nedenfor, under vår vurdering av de kvotepliktige utslippene.

Bedriften har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Bedriften har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Naturgass	285 tonn	1,50 %	0,51 %

Statnett opplyser at aktivitetsdata er fremkommet i samsvar med tillatelsens måleprogram. Statoil ASA utfører målinger av aktivitetsdata på vegne av Statnett, og virksomheten har lagt ved en tabell der det fremgår månedlig forbrukt mengde naturgass for januar-desember 2010. Månedsmengdene er summert til en total mengde på 321 tonn naturgass for 2010. Ved å trekke ut månedene februar og mai, som er knyttet til testkjøring med el-kraftproduksjon, finner vi virksomhetens rapporterte tall på 285 tonn for kildestrøm 1. Virksomheten har ikke gitt noen ytterligere beskrivelse av hvordan aktivitetsdata er bestemt for 2010, og det er derfor vanskelig å vurdere om aktivitetsdata er fremkommet i henhold til tillatelsen, slik Statnett hevder.

Virksomheten viser imidlertid til at gjeldende måleutstyr er beskrevet i usikkerhetsberegningene vedlagt utslippsrapporten. Usikkerhetsberegningene er utarbeidet av MetroPartner på vegne av bedriften, i rapportdatert 28. mai 2009. Dette er samme rapport som ble sendt oss i forbindelse med utslippsrapporten for 2009. Vi konstaterer at det dermed ikke er gjort noen ny spesifikk vurdering av usikkerheten i aktivitetsdataene for 2010. Det er heller ikke klart for oss om måleutstyret som er beskrevet i usikkerhetsberegningene har fungert slik de skal i løpet av rapporteringsåret.

Virksomheten fikk for øvrig pålegg om å sende oss en redegjørelse for hvordan kravene til beregning av aktivitetsdata for kildestrøm 1 i henhold til tillatelsens måleprogram overholdes, og nye usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for denne kildestrømmen i 2009. Dette fordi det ikke var tatt høyde for at hovedmålerne for naturgass ikke kunne benyttes ved svært små gassgjennomstrømninger og andre rapporterte hendelser, og at gassforbruket under slike forhold måtte estimeres.

Statnett har levert en rapport utarbeidet av MetroPartner datert 18. juli 2010. I rapporten er det etablert usikkerhetsestimater for aktivitetsdata og utslippsfaktorer for naturgass knyttet til forbrukte mengder naturgass for 2009. Beregningene har også tatt høyde for bidrag fra estimering av mengder naturgass når målerne ikke kan benyttes. MetroPartner skriver at dette gjelder i situasjoner med lave rater, enten til fakkell eller i modus for tomgangskjøring og vedlikeholdskjøring. Usikkerheten er beregnet til 1,46 % for bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 som følge av disse forholdene. MetroPartner har vurdert at ovennevnte forhold ikke gir økt bidrag til usikkerhet for utslippsfaktoren, og estimerer samme usikkerhet som Statnett oppga i 2009-rapporten. Vi tar disse opplysningene til etterretning. Vi vurderer at beregningene er gjort på en tilfredsstillende måte, og at virksomheten dermed har dokumentert at kravene i tillatelsen er overholdt for 2009.

Klif presiserer at det i utgangspunktet skal foretas nye usikkerhetsberegninger hvert år basert på faktiske målte verdier for dette året. Vi påpeker at innrapportert usikkerhet i aktivitetsdata for de ulike årene vil kunne være den samme, dersom det konkluderes med at det i løpet av året ikke har vært avvik med signifikant bidrag til måleusikkerheten, eksempelvis problemer med måleutstyr. Dette må i så fall særskilt presiseres i årsrapporten. Vi kan ikke se at virksomheten har presisert dette i utslippsrapporten for 2010, og vurderer derfor at den rapporterte usikkerheten i aktivitetsdata ikke er tilfredsstillende dokumentert. Dette innebærer et brudd på rapporteringsplikten, jf klimavoteforskriften § 2-5 bokstav d.

På bakgrunn av den begrensede driften av reservekraftverket i løpet av 2010 med tilhørende små utslipp, samt at vi ikke har bedre tall å forholde oss til, legger vi likevel de rapporterte mengdene aktivitetsdata til grunn for beregningen av kvotepliktige utslipp fra reservekraftverket på Tjeldbergodden i 2010.

Vi varsler imidlertid at vi vil vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom virksomheten ikke har sendt oss nye usikkerhetsberegninger som reflekterer relevante forhold i rapporteringsåret, samt dokumentasjon på hvordan aktivitetsdata er fremkommet for kildestrøm 1, for neste års rapportering med frist **1. mars 2012**. Vi viser til punkt 7 i dette brevet.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 1 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet bedriftsspesifikk utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Naturgass	2,897100 tonn CO ₂ / tonn kildestrøm	0,50 %	0,15 %

Statnett har i rapporteringsskjemaet ikke svart på om de benytter metoder og måleutstyr i henhold til tillatelsen. Virksomheten viser imidlertid til at gjeldende måleutstyr er beskrevet i usikkerhetsberegningene vedlagt utslippsrapporten. Som nevnt over, er disse beregningene basert på forhold i 2009. MetroPartner har i de oppdaterte beregningene som nevnt over, vurdert at usikkerhet i utslippsfaktoren for kildestrøm 1 ikke påvirkes av forholdene knyttet til lav gassgjennomstrømning for naturgass, og har oppgitt samme usikkerhet som Statnett rapporterte i 2009 (0,15 %). Dette er også tallet som er rapportert for 2010.

Klif påpeker, som for aktivitetsdata, at usikkerhetsberegninger skal relateres til data for det aktuelle rapporteringsåret. Vi kan ikke se at den oppgitte utslippsfaktoren er dokumentert, men legger denne til grunn, da vi ikke har bedre data å forholde oss til.

Bedriftsspesifikk utslippfaktor for kildestrøm 1 bestemmes ved bruk av online GC som driftes av Statoil ASA. Statnett har lagt ved en tabell der det fremgår månedlige utslippsfaktorer relatert til månedlig forbrukt mengde naturgass for januar-desember 2010. Tabellen er utarbeidet av Statoil ASA, og gjennomsnittlig årlig utslippsfaktor er oppgitt å være 2,87 tonn CO₂/tonn naturgass for 2010. Statnett har imidlertid rapportert en utslippsfaktor på 2,897100 tonn CO₂/ tonn kildestrøm. Denne faktoren er ikke dokumentert ytterligere.

Det er et krav i Statnetts tillatelse at det ved bruk av online GC skal gjennomføres en årlig sammenligningsanalyse, jf. punkt 8 i tillatelsens måleprogram. Dette innebærer at resultatene oppnådd med online GC skal sammenlignes med resultater oppnådd med referansemetoden ved et akkreditert laboratorium minst én gang per år. Klif bemerker at Statoil ASA sitt laboratorium ble akkreditert 2. november 2009, og at det dermed er tilstrekkelig at Statoil ASA sammenligner resultater fra online GC mot resultater ved det bedriftsinterne laboratoriet. Vi ser ikke å ha mottatt resultater fra slike analyser i forbindelse med utslippsrapporten for 2010.

På bakgrunn av den begrensede driften av reservekraftverket i løpet av 2010 med tilhørende små utslipp, samt at vi ikke har bedre tall å forholde oss til, legger vi likevel den utslippsfaktoren virksomheten har rapportert til grunn for beregningen av kvotepliktige utslipp fra reservekraftverket på Tjeldbergodden i 2010.

Basert på de begrensede opplysningene Statnett har oversendt oss, er det uklart for oss om virksomheten har kombinert utslippsfaktor og aktivitetsdata i henhold til tillatelsen, det vil si om utslippsfaktor og aktivitetsdata er kombinert for samme periode, og om årlig utslipp er dividert med aggregert aktivitetsdata over året slik at den årlige faktoren blir en veid faktor.

Vi varsler at vi vil vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom virksomheten ikke har sendt oss nye usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor for kildestrøm som reflekterer relevante forhold i rapporteringsåret, samt dokumentasjon på hvordan utslippsfaktor er fremkommet for kildestrøm 1, for neste års rapportering med frist **1. mars 2012**.

Virksomheten skal også sende oss resultater fra sammenlignende analyser av online GC

og en vurdering av resultatene innen samme frist. Vi viser til punkt 7 i dette brevet.

Kvotepiktig utslipp

Statnett har i 2010 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepiktig utslipp og klimakvoteforskriften. Vi finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepiktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepiktige utslipp i 2010:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn kildestrøm)	Kvotepiktig utslipp (tonn)
1	Naturgass	285	2,897100	826,43
2	Diesel			0,0
3	Naturgass			104,6
Totale kvotepiktige utslipp				931

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som kommer fram i denne tabellen. Resultatet av multiplikasjon og summeringer av parametre oppgitt i tabellen kan derfor avvike noe.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktige opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørspikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf. klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepiktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvotepikten skal gjøres opp 30. april 2011. Bedriften har hatt et kvotepiktig utslipp på 931 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepiktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvotepikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepiktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepiktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statnetts reservekraftverk på Tjeldbergodden innebærer dette at 931 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens kvotepiktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra

www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at bedriftens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR). Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av oppgjørsfristen vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jf. klimakvoteloven § 21.

5. Gebyr

Klif's behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 13 500,-

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Varsel om tvangsmulkt

Klif viser til følgende mangler ved utslippsrapporten for 2010: Virksomheten har ikke sendt oss usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1 relatert til faktisk forbrukte mengder naturgass og måleutstyret. Virksomheten har heller ikke redegjort for og dokumentert hvordan aktivitetsdata for kildestrøm 1 er fremkommet. Virksomheten har ikke redegjort for og dokumentert hvordan utslippsfaktor for kildestrøm 1 er fremkommet. I tillegg har virksomheten ikke rapportert resultater fra årlige sammenligningsanalyser av online GC. Dette innebærer brudd på rapporteringsplikten etter klimakvoteforskriften § 2-5 bokstav c, d, e, g og m.

Klif varsler med dette i henhold til forvaltningsloven § 16 om at vi vurderer å fatte

vedtak om tvangsmulkt for å sikre at rapporteringsplikten overholdes. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt på kr 40 000,- påløper dersom det ulovlige forholdet ikke er rettet innen neste års rapportering, dvs. **1. mars 2012**. Hjemmelen for vedtak om tvangsmulkt er klimakvoteloven § 20. Frist for kommentar til dette varselet er tre uker fra varselet er mottatt.

7. Oppsummering

Klif godkjenner Statnetts rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statnett ilegges et gebyr på kr 13.500,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Klif vurderer at virksomheten har levert en mangelfull rapport for 2010. Vi varsler derfor at vi vil vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt på kr. 40 000,- dersom Statnett ikke har oversendt oss følgende i forbindelse med neste års rapportering med frist **1. mars 2012**:

- usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata og utslippsfaktor for kildestrøm 1 for 2011 relatert til faktisk forbrukte mengder naturgass og måleutstyret benyttet i rapporteringsåret
- redegjørelse for eller dokumentasjon på hvordan aktivitetsdata er fremkommet
- redegjørelse for eller dokumentasjon på hvordan utslippsfaktor for kildestrøm 1 er fremkommet
- resultater fra årlige sammenligningsanalyser av online GC

Klif tar for øvrig de oppdaterte usikkerhetsberegningene som ble ettersendt for 2009-rapporten til etterretning, og vurderer at disse er gjort på en tilfredsstillende måte.

Virksomhetens kvotepliktige utslipp vil bli offentliggjort på www.norskeutslipp.no

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Ling Yuan Hem
rådgiver

Kopi:
Aure kommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

